

הוכן ע"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף פב.

היו לפניו צרור (-אבן) ושברי חרסים, במה עדיף לקנח בשבת?

באוגני כלים	בחרס	בצרור	
יקנח ²	לא יקנח	יקנח	לרב הונא ¹
יקנח	יקנח	לא יקנח	לרב חסדא ³

היו לפניו צרורות או עשבים במה עדיף לקנח לרב חסדא ורב המנונא, ומדוע?

וחד אמר - עדיף בעשבים ⁴	חד אמר - עדיף בצרור	
דהצרור אינו חלק ומזיק לו	דעשבים חותכים את הבשר	לפי' א' ברש"י - מיירי בחול
דבצרור יש איסור מוקצה (בעשבים יקנח כשהם מחוברים)	דבעשבים מחוברים יש חשש תלישה	לפי' ב' ברש"י - מיירי בשבת

מהו שיעור הוצאה של חרס, ואיזהו השיעור הגדול לקולא?

איזהו השיעור הגדול והקטן?	מהו השיעור?	
השיעור הגדול - ולקולא	כדי ליתן בין פצים לחברו ⁵	לר' יהודה
השיעור הבינוני	כדי לקחת בו גחלת בוערת ⁶	לר' מאיר
השיעור הקטן - ולחומר	כדי שיהיה בו בית קיבול רביעית מים	לר' יוסי

שבת דף פב:

מה הטומאות שמטמאת ע"ז?

באבן מסמא ⁷	במשא	במגע	
אינה מטמאת	לרבה: מטמאת כנדה לר' אלעזר: אינה מטמאת	מטמאת כשרץ	לרבנן
לרבה: מטמאת כנדה לר' אלעזר: אינה מטמאת	מטמאת כנדה		לר' עקיבא

¹ ס"ל דהגם שאבן היא מוקצה, והותר לקנח בה רק מדוחק, מ"מ עדיף לקנח בה מאשר לקנח בחרס שיש בו סכנה, שמא שפתי החרס החדות ינתקו את שיני הכרכשתא שלו.

² דכיון ששפתותיו אינן חדות, אין לחוש לסכנה, ולכך עדיף לקנח בהם מאשר באבן שיש בה איסור מוקצה, ובאופן זה מעמיד רב הונא את הברייתא.

³ ס"ל שעדיף לקנח בחרס שיש עליו תורת כלי, מאשר לקנח באבן שהיא מוקצה.

⁴ ומיירי דוקא בעשבים לחים, דיבשים הוא דבר שהאור שולט בו, והמקנח בזה שינוי התחתונות נושרות.

⁵ פירש"י, כשנותן הרבה קורות זה על זה, כדי שלא יתעקמו, נותן חרסים ביניהם כדי שיעמדו ישר.

⁶ והסיקה הגמ' שמיירי במדורה גדולה, ולכן צריך חרס קצת גדול כדי שלא יכווה.

⁷ פירש"י, דמיירי באבן הנמצאת ע"ג יתדות ונדה או זב יושבים עליה, שאז כלים שתחתיה טמאים, דכתיב גבי זב (ויקרא טו: י) "וכל אשר יהיה תחתיו יטמא". ותמהו התוס' (בד"ה באבן), דבתורת כהנים לפינן לה מדין משכב. ור"ת מפרש, דאבן מסמא היא אבן הנתונה ע"ג כלים, ומחמת כובדה אין הכלים מרגישים את כובד הזב והנדה.

הוכן עי"י כולל עיון הדף

ת.ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

שבת דף פב:

למאי הלכתא הוקשה ע"י לשרץ ולנדה?

לנדה	לשרץ		
ע"י כנדה ואינה לאברים ¹	ע"י כשרץ ואינה מטמאת באבן מסמא	לרבנן	לרבה
ע"י כנדה ומטמאת באבן מסמא	לענין משמשי ע"י ²	לר' עקיבא	
ע"י כנדה ואינה לאברים	ע"י כשרץ ואינה מטמאת במשא	לרבנן	לר'
ע"י כנדה ואינה לאברים ⁴	לגירסתנו: לענין משמשי ע"י ³ לר' שמואל: שאינה מטמאת באבן מסמא	לר' עקיבא	אלעזר

¹ פי', דכמו שאבר מן הנדה טומאתו רק כדין אבר מן החי לטמא במגע ומשא ואהל, ואינו מטמא באבן מסמא כמו הנדה עצמה. כך אין אבר מן הע"י מטמא בטומאה המיוחדת לע"י. והייתור ללמוד זאת, הוא, דאם היה בא ההיקש לנדה רק ללמד אותנו שמטמאת ע"י במשא כנדה, א"כ היה לו להקיש אותה לנבלה, והכי עדיף טפי, שלא נצטרך להקיש אותה גם לשרץ כדי למעט מאבן מסמא (דרכ מחמת שהוקשה לנדה שיש בה טומאת אבן מסמא, צריך להקשה גם לשרץ למעט), ומדהקשה בכל אופן לנדה, ש"מ שבא ללמד שאינה לאברים כנדה.

² פירש"י, לענין שאין הכלים המשמשים את הע"י מטמאים, לא במשא ולא באבן מסמא. ותמהו התוס' (בד"ה למשמשיה), דמשמע דלולא היקש זה, היה פשוט משמשי ע"י מטמאים כע"י, וא"כ לרבנן דלא ס"ל שהוקשו משמשים לשרץ לענין למעט אותם מטומאה, מנין שאינם מטמאים במשא. ופירשו התוס' להיפך, דמהיקש לשרץ אנחנו יודעים טומאה למשמשים, ולולא היקש זה - לא היה להם טומאה כלל. ורבנן לומדים טומאה למשמשים ממה שהם שייכים בכלל חרם ואסורים בהנאה לכן דינם כשרץ.

³ כן הגירסא לפנינו בגמ'. ולכאורה תמוה מה מקשה הגמ' "ור"ע למאי הלכתא איתקש לשרץ - למשמשים", הא איצטריך את ההיקש לשרץ לענין שאין ע"י מטמאת באבן מסמא - כמו ששרץ אינו מטמא. ואכן התוס' (בד"ה ורבי), הביאו בשם רבינו שמואל דלא גרסינן לתיבות אלו. אולם הביאו התוס' ספרים אחרים דגרסו כגירסתנו, ויישבו את הגירסא, שלא צריך לפסוק למעט מאבן מסמא, ואדרבה צריך לפסוק כדי לרבות לטומאה כזו.

⁴ דלענין ללמד שמטמאת ע"י במשא היינו יכולים להקשה לנבלה, וכנ"ל בדברי רבה אליבא דרבנן.